

efter forslaget i praktisk talt alle tilfælde af domfældelse efter straffelovstillægget af 1. juni 1945.

Særlig bestemmelse af justitsministeren kræves derimod i de tilfælde, der nævnes i § 2, nemlig for det første når dommen citerer straffelovstillæggets §§ 8 og 9, der altid vil optræde i forbindelse med andre straffebestemmelser, for det andet efter straffelovstillæggets § 15 og lov nr. 406 af 28. august 1945, der omhandler værnemagerne, og for det tredje iøvrigt når dommen omfatter både forhold, der er henført under straffelovstillægget af 1. juni 1945, og andre strafbare forhold. En bestemmelse svarende til forslaget § 2 findes også i § 2 i generhvervelsesloven fra 1947.

Efter den nævnte lov fik kun nogle af de efter straffelovstillægget dømte rettigheder tilbage uden særlig bestemmelse derom i det enkelte tilfælde, nemlig kun de, der er dømt efter § 10, stk. 1, eller § 16. Efter lovforslaget udvides altså kredsen af dem, der generhverver rettigheder i henhold til selve loven — det gør nemlig alle, der er dømt alene efter § 15, altså værnemagere. Da straffens vurdering af de pågældendes handlinger må lægges til grund, skønnes dette rigtigt og rimeligt, og det vil også lette lovens administration.

Når værnemagerne, der ikke kan generhverve nogen rettigheder efter loven af 1947, er medtaget i lovforslagets § 2, skyldes det, at det, når talen er om en almindelig rehabilitering, næppe kan begrundes, at de — der jo gennemgående har fået meget lavere straffe og iøvrigt af den grund ofte ikke eller dog kun i ringe grad har mistet rettigheder som følge af deres domme — helt skulle være udelukket fra at få del i denne rehabilitering. På den anden side må der på grund af den nære forbindelse med kriselovgivningningen kræves bestemmelse derom i det enkelte tilfælde. De allerfleste værnemagerdomme indeholder jo nemlig tillige prislovs- eller andre kriselovsovertrædelser.

Afgørelsen i de i § 2 omhandlede tilfælde af, om generhvervelse bør ske eller ikke, vil bero på, om de begåede overtrædelser af den almindelige borgerlige straffelovgivning ville have medført rettighedstab, hvis de var blevet pådømt alene. Ville de det, vil bestemmelse om generhvervelse naturligvis ikke blive truffet. Forsåvidt angår værnemagersagerne, vil der således ikke blive tale om generhvervelse af rettigheder, hvis de pris- og kriselovsovertrædelser, der er begået i det enkelte tilfælde, ville have medført en straf af en sådan art og størrelse, at rettighedstab ville følge deraf.

Grænsen for generhvervelse af rettigheder, der jo, hvor man end vil sætte den, kan medføre vilkårligheder, er altså